

VERSLAG PLANVOORBEREIDENDE ADVIESCOMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT

Datum vergadering : 16 januari 2023

Locatie : Cuijk gemeentehuis, Commissiekamer 2 (S.00)

1. Opening en vaststelling notulen 12 december

Tijdstip: 09:30 uur

Notulen van 12 december is akkoord.

2. Erfgoedbeleid Land van Cuijk

Tijdstip: 09:45 uur

Het erfgoedbeleid wordt toegelicht door een ambtenaar van de gemeente Land van Cuijk.

Vraag is nu of er vanuit de commissie nog op- of aanmerkingen zijn.

Hetgeen cursief is weergegeven is de reactie van de gemeente op het gestelde door de commissie.

a. Erfgoedbeleid:

Toelichting:

In september is er een enquête afgenomen (meer dan 600 reacties). Er zijn gesprekken gevoerd met de kernen (voornamelijk heemkundekringen, helaas weinig andere burgers). Aan de hand hiervan hebben ze een aantal punten aangestipt. De speerpunten zijn bewaren, beleven en verbinden.

Opmerkingen:

- Bewaren, beleven en verbinden maakt het voor eenieder toegankelijk.
- Manier waarop het is ingedeeld is ook erg goed.
- Wat mag, wat moet en wat heeft de voorkeur? Wat is de minimale lijn en wat is de maximale lijn? Hier mag het soms iets helderder omschreven worden.
 - *De gemeente gaat per initiatief beoordelen hoe op grond van wet- en regelgeving omgegaan wordt met veranderingen van cultuurhistorische waarden. Dit wordt voorgelegd aan de Welstand-/monumenten Advieskamer en zal vervolgens in maatwerkvoorschriften worden vastgelegd.*
- Het wijkt af van de speerpunten van de provincie, maar dat is niet erg. .
 - Dit is een bewuste keuze daar de provinciale verhaallijnen verminderd van toepassing zijn op onze gemeente.
- Verwijzing naar de bijlagen, literaire opvattingen en bronnen ontbreken.
 - *Dit is aangevuld.*
- Er staan nog opmerkingen in het bestand.
 - *Deze zijn verwijderd.*
- Doel 1: inspiratiekaart cultuurhistorische waarden, wat is hier de bedoeling van?
- Inspiratie is hier misschien een verkeerd woord, want dat geeft een vrijblijvend karakter. Het is geen vrijblijvende kaart, want dit document komt onder het omgevingsplan te liggen. Er wordt nog een cultuurhistorische waardenkaart opgesteld. Er is opdracht gegeven aan RAAP om de cultuurhistorische waarden kaart te maken. Dit zou een gelaagde/gestapelde cultuurhistorische waardenkaart kunnen zijn, waar je van alles onder zou kunnen hangen.

- De landschapstypen en -waarden zouden meer overzichtelijk worden als het weergegeven wordt in een kaart. Het landschap moet alleen nog beter bekeken gaan worden; van Boxmeer, Sint Anthonis en Cuijk is er nog heel weinig.
- Een wegenkaart zou ook relevant kunnen zijn. Deze wegen zijn ook van belang uit de Romeinse tijd, dit hoort er wel bij. Dit wordt nu nog te weinig benoemd.
- De watergangen zijn ook van belang, dit wordt nu nog te weinig benoemd.
- *Bovengenoemde inspiratiekaart is verkeerd geïnterpreteerd. Dit wordt een kaart op basis waarvan men inspiratie op kan doen hoe om te gaan met een monument, bij bijvoorbeeld restauratie, verduurzaming, enz.*
- *De punten met betrekking tot de hierboven genoemde cultuurhistorische waardenkaart worden meegenomen in de opdracht voor het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart.*
- Het budget voor beschermde objecten ontbreekt nu nog, want de subsidie geldt alleen voor het onderhoud van de monumenten. Denk bijvoorbeeld aan de kerken. Als je de kerken wilt behouden, komen hier kosten bij kijken voor het onderhoud.
 - *De gemeente kiest er voor om alleen bij te dragen aan gemeentelijke monumenten. Rijksmonumenten kunnen gebruik maken van een subsidietraject via de rijksoverheid. De genoemde kerken zijn rijksmonumenten.*
- Het document is gericht op de Omgevingswet, maar het is nog niet met zekerheid bekend wanneer de wet in werking gaat.
 - *Het document richt zich zowel op de periode vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet als de periode daarna. Aangezien erfgoed in deze nieuwe wet een meer uitgesproken rol heeft gekregen en de wet vrijwel zeker in werking zal treden in de periode waarover het beleidsdocument handelt, is het Beleidsplan erfgoed gemeente Land van Cuijk 2023-2027- Bewaren, Beleven en Verbinden opgesteld in de geest van deze wet.*
- De financiële paragraaf is heel belangrijk. Er moet genoeg capaciteit zijn om alles uit te kunnen voeren.
 - *Financiële paragraaf is toegevoegd.*
- Het UNESCO werelderfgoed limes ontbreekt in het verhaal.
 - *Niet van toepassing. De grens van het UNESCO werelderfgoed limes ligt bij de Romeinse rijksgrens van 70 na Chr. (grofweg de Rijn en niet bij de Maas.) De gemeente is overigens wel aangesloten bij het collectief Romeinse Limes, daar er uiteraard wel raakvlakken zijn op dit gebied.*
- Het verduurzamen wordt meegenomen om hetgeen te behouden maar ook mogelijke verduurzaming in beeld te krijgen. De flexibiliteit in de bereidheid om in hierin mee te denken moet ook blijken uit het document.
 - *Opgenomen.*
- Het punt over de archeologie moet iets meer toegespitst worden, zie ook de laatste opmerking bij uitgangspunten archeologie.
 - *Dit is aangepast. Archeologie heeft een aparte paragraaf gekregen met verwijzing naar de bijlage.*
- Er is zorg over de mogelijkheid van inzet, capaciteit en geld om het erfgoedbeleid tot uitvoering te brengen.
 - *Vooralsnog wordt er van uit gegaan dat het uitvoeringsprogramma binnen de bestaande capaciteit uitgevoerd kan worden. Aangezien we in een opbouwfase zitten voor wat betreft het integrale beleid binnen het Land van Cuijk is de aanwezige capaciteit voorlopig in ieder geval voldoende.*

- *Via de kadernota wordt aanvullend budget gevraagd voor het subsidiëren van gemeentelijke monumenten.*

Concluderend:

Kernzorg: hoe maak je het document tot een duurzaam, werkbaar gereedschap voor ruimtelijke beslissingen in de toekomst?

- *Het onderhavige Erfgoedbeleid voorziet in een startpunt en een uitvoeringsprogramma dat al inspeelt op de veranderende wetgeving en daarbij in een periode van vijf jaar zal leiden tot een solide basis voor de volgende beleidsperiodes. Ook zijn aan het beleid meerdere instrumenten verbonden met behulp waarvan de ruimtelijke beslissingen weloverwogen genomen kunnen worden.*

b. Panorama Land van Cuijk (bijlage 1):

Toelichting:

Het verhaal vertellen van Land van Cuijk. Ook dit document is nog niet af, het mist nog verhalen. De komende jaren gaan ze verhalen ophalen.

Opmerkingen:

- Erg mooie kapstok
- Misschien leuk om een tekenaar erbij te betrekken. Het document wordt dan levendiger en toegankelijker.
- “Jagers en verzamelaars hebben een primitieve levensstandaard” (pagina 1, tweede kolom, eind van de eerste alinea). Primitief is geen goede woordkeuze, misschien beter: in harmonie met het landschap en natuur. Levensstandaard kan misschien beter levenswijze kunnen worden.
 - *Aangepast.*
- 1500-1850 (pagina 5): hier moet echt geïnventariseerd worden, wellicht meenemen met de cultuurhistorische waardenkaart.
 - *Wordt in de komende jaren gerealiseerd.*
- 1945-heden (laatste pagina): benoemen hoe erg het aantal woningen is toegenomen. Wat dit heeft betekend voor het landschap, moet er heel duidelijk in staan.
 - *Wordt in de komende jaren gerealiseerd.*

Concluderend:

De leesbaarheid mag wat vergroot worden d.m.v. tekeningen. Het is van belang dat er wordt geschreven vanuit respect en gelijkwaardigheid met de mensen van toen.

- *Wordt in de komende jaren gerealiseerd.*

c. Uitgangspunten archeologie (bijlage 2):

Opmerkingen:

- Bij archeologisch onderzoek krijg je vaak een constatering. De vraag volgt dan wat er vervolgens wel/niet gebouwd mag worden. Men is verplicht om een advies te geven wat de vervolgstappen zijn. Hier moet wel aandacht aan gegeven worden.
 - *Dit is in bijlage 2 van het erfgoedbeleid duidelijker verwoord en wordt daarbij in het nog op te stellen archeologiebeleid verankerd.*
- Dit stuk ook koppelen aan de speerpunten; bewaren, beleven en verbinden.
 - *Waar mogelijk en relevant zal dit gebeuren in het nog op te stellen archeologiebeleid. * **
Uitgangspunt is dat archeologie in de basis goed geregeld is en dat het binnen de gemeente herkenbaar is en gedragen wordt door een breed publiek.

- Wees ervan bewust dat hier ook weer tijd en geld voor nodig is.
 - *Dat is correct.*
- ‘Archeologie en het publiek’: hier is belangrijk dat op de plekken van een monument aangeduid wordt waarom het een belangrijke plek is. Dit kan je opnemen met een route. Dit valt wellicht onder het beleven en verbinden.
 - *Ook hiervan zijn wij ons bewust. In het komende jaar zal dit ook zeker in het kader van de verbinding binnen de gemeentelijke afdelingen met de afdeling toerisme en cultuur worden opgenomen.*
- Dit nog een keer agenderen in de commissie, want de discussie loopt al langer.

Uitgangspunten bij herbestemming kerkgebouwen (bijlage 3):

Opmerkingen:

- Het document is conform het beleid van rijksdiensten en kerkenvisies.
- Wellicht benoemen welke functie de kerken krijgen en wanneer er kerken wegvallen. Naar welke functie gaat de voorkeur? Het gevoelsmatige ontbreekt hier wat. Hoe ga je de veranderingen in goede banen leiden?
 - *Welke functies de voorkeur genieten is maatwerk. De herbestemmingstrajecten worden opgepakt in samenspraak met de parochie, waarin de gemeente een actieve rol heeft. De werkwijze is opgenomen in de kerkenvisies van Grave en Mill en Sint Hubert. Dit wordt in de komende periode met alle parochies binnen het Land van Cuijk besproken.*
- Men moet nu al actief bezig zijn met de overgang naar leegstand van de kerk.
 - *Dit is in de eerste plaats de taak van de parochie.*

Concluderend:

De symboolwerking van een gebouw indachtig. Meer dan een gelaat geven in de ruimte, maar het is ook een verovering in de leegte. Dit moet meegenomen worden.

d. Erfgoedverordening 2023

“B&W kunnen ambtshalve besluiten dat”, wat houdt dit in? Wellicht moet dit zijn: “inhoudelijk gemotiveerd besluiten”.

- *Inhoudelijk gemotiveerd besluiten gebeurt sowieso op basis van de uitgebreide procedure Algemene wet bestuursrecht (Awb). “B&W kunnen ambtshalve besluiten dat”, de verordening is een standaard die overgenomen is van de VNG. Wordt niet aangepast.*

Concluderend: geadviseerd wordt de erfgoedverordening door te zetten voor behandeling in de raad.

e. Subsidieregeling Instandhouding Gemeentelijke Monumenten Land van Cuijk 2023

Geen opmerkingen.

Concluderend: geadviseerd wordt de Subsidieregeling Instandhouding Gemeentelijke Monumenten Land van Cuijk 2023 voor te leggen aan het college ter besluitvorming.